

Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved Fagskolen i Møre og Romsdal

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

- (1) Denne forskrifta gjelder for alle studier som tilbys av Fagskolen Møre og Romsdal.
- (2) Forskrifta fastsetter regler for opptak, eksamen og sensur, og skikkethetsvurdering og har som hensikt å sikre en forsvarlig gjennomføring av studiene ved Fagskolen Møre og Romsdal.

Kapittel 2. Opptak

§ 2-1. Generelle regler om opptak

- (1) Opptak av studenter til Fagskolen i Møre og Romsdal skjer gjennom Samordna opptak. Opptak av studenter skjer på grunnlag av poengutregning og rangering. ~~Realkompetanse blir regnet om til poeng.~~ Realkompetanse blir gjort etter §2-3 i denne forskrift.
- (2) Ordinær søknadsfrist til fagskoleutdanning ved Fagskolen i Møre og Romsdal følger Samordna opptak og er 15. april. ~~Dersom det etter at opptaket er gjennomført, er ledige plasser ved skolen. Vil det være mulig å søke direkte til skolen.~~ Dersom ledige plasser etter hovedopptaket, vil de bli tilgjengelig med løpende opptak i Samordna Opptak.
- (3) Fagskolen Møre og Romsdal kan ha lokale opptak på enkelte utdanninger, program og kortere kurs. Her gjelder egne søknadsfrister og skjema.

§ 2-2. Formelle krav til kompetanse

- (1) Det formelle kravet for opptak til studier ved Fagskolen i Møre og Romsdal er fullført og bestått tre-årig yrkesfaglig videregående opplæring, fagbrev eller svennebrev som vurderes å være relevant for opptak til det aktuelle studiet, eller generell studiekompetanse.
- (2) Søkere som ikke er ferdig med læretiden, og som kan dokumentere at de skal gjennomføre fag-/svenneprøve etter søknadsfristen, kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve. Fagprøven må være gjennomført innen første semester i opptaksåret.
- (3) Søkere som søker på grunnlag av treårig yrkesfaglig utdanning eller generell studiekompetanse, og som ikke kan gjennomføre eksamen i videregående opplæring på grunn av spesielle omstendigheter, kan få opptak til fagskoleutdanning dersom følgende vilkår er oppfylt:
 - a. søkeren består eksamen i ett eller flere fag i videregående opplæring i løpet av første semester
 - b. søkeren har standpunkt karakter 2 eller bedre i faget

- c. søkeren har ikke allerede avsluttende vurdering i faget, og
- d. søkeren oppfyller fastsette karakterkrav når eksamen er avlagt.

(4) Med spesielle omstendigheter menes sykdom, ulykke eller dødsfall i nær familie.

(5) Studenter som ikke fullfører fag-/svenneprøve eller eksamen innen de fristene som er fastsatt i denne bestemmelsen, mister skoleplassen.

§ 2-3.Realkompetanse

(1) Denne bestemmelsen gjelder ikke for søkere som er kvalifisert for opptak til det bestemte studiet etter § 2-2 i denne forskrifta.

(2) Søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret, og som har relevant praksis, har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for et bestemt studium på grunnlag av realkompetanse.

Realkompetanse er den samlede kompetansen en person har opparbeidet seg gjennom

- a. yrkespraksis
- b. ubetalt arbeid
- c. organisasjonsarbeid
- d. annen utdanning
- e. eller andre aktiviteter som kan anses å være relevant.

Kompetansen skal i den grad det lar seg gjøre, dokumenteres ved bruk av attester, kursbevis og vitnemål.

(3) Kompetansen til søkeren blir vurdert opp mot læreplanmålene i videregående opplæring innen relevante programområde. For å kunne bli tatt opp må den som søker ha kompetanse som tilsvarer de formelle kompetansekravene som gjelder for det aktuelle fagområdet. Informasjon om hva som er relevant yrkesutdanning, framgår av studieplanene.

(4) Søkere må dokumentere kompetanse i felles allmenne fag som svarer til nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR).

(5) Vedtak om godkjent realkompetanse vil kun være gyldig i henhold til studiet slik det gjennomføres på vurderingstidspunktet. Ved betydelige endringer i emne-, studie- eller rammeplaner forbeholder fagskolen seg retten til å foreta en ny vurdering av søkeren.

(6) Det er rektor som fatter vedtak om opptak på bakgrunn av realkompetanse etter innstilling fra opptakskomitéen jf. § 2-8 i denne forskrifta.

(7) Vedtak om realkompetanse kan påklages etter kap. 5 i denne forskrifta.

§ 2-4. Søkere med utenlandsk utdanning

(1) Søkere med fullført videregående opplæring fra de andre nordiske landene er kvalifisert for opptak ved Fagskolen i Møre og Romsdal når den videregående opplæringen i de respektive land gir generelt opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende norsk fagskoleutdanning.

(2) Søkere utenfor Norden kan søke ~~NOKUT~~ [Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse \(HK-dir\)](#) om godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring. ~~Alternativt må en dokumentere opplæring og praksis ved autorisert translator og ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse i de felles allmenne fagene tilsvarende Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige studieretninger.~~

(3) Søkerne må kunne dokumentere kunnskaper i norsk høyere nivå, Bergenstesten eller tilsvarende nivå, jf. § 9 tredje ledd i fagskoleforskriften.

§ 2-5. Poengberegning

(1) Alle fag med tallkarakterer som inngår i kvalifikasjonsgrunnlaget skal tas med i beregning av karakterpoeng. Karakterpoeng er gjennomsnitt av alle tallkarakterer, med to desimaler, multiplisert med 10.

(2) For fag- eller svennebrev som inngår i kvalifikasjonsgrunnlaget, gis søkere følgende ekstra poeng:

a. et fag- eller svennebrev gir 10 poeng. For søkere med to fagbrev, gir det andre fagbrevet 5 poeng. Dette omfatter også utdanninger som i dag fører til fag- eller svennebrev, men som i tidligere struktur ble avsluttet med yrkesfaglig eksamen og dokumentert med vitnemål.

b. hvert fag- eller svennebrev med resultatet meget godt bestått gir ytterligere 5 poeng for det første fag- eller svennebrevet og 2 poeng for det andre.

(3) Relevant yrkespraksis gir 1 poeng per 6. måned i tilsvarende 100 prosent stilling. Læretid og yrkespraksis som inngår i grunnlaget for å gå opp til fag- eller svenneprøve som praksiskandidat gir ikke poeng. Det kan gis inntil 10 poeng for relevant yrkespraksis.

§ 2-6. Ranging

(1) Søker med høyest poengsum blir rangert foran søker med lavere poengsum. Ved lik poengsum skal søkere rangeres etter alder. Eldre søkere blir rangert først.

(2) Søkere med realkompetanse rangeres i forhold til poengberegnete søkere ved hjelp av en individuell skjønnsmessig vurdering av søkerens ferdigheter og kunnskaper. Fagskolen fastsetter skjønnskriteriene.

(3) Dersom det er venteliste etter at det ordinære opptaket er gjennomført, skal fagskolen tilby eventuelle ledige studieplasser til søkerne på venteliste i den rekkefølge søkerne er rangert etter poengsum.

(4) Dersom det er ledige studieplasser uten venteliste etter det ordinære opptaket er gjennomført, kan fagskolen tilby studieplassene til kvalifiserte søkere. Disse søknadene blir behandlet i den rekkefølgen de kommer inn.

§ 2-7. Reservasjon av studieplassen

- (1) Søkere som har fått opptak på vilkår, kan ikke reservere studieplassen.
- (2) Søkere som har fått opptak ved Fagskolen i Møre og Romsdal, kan etter søknad få inntil to års utsettelse av studiestart ved sykdom, svangerskap, barsel, verneplikt eller andre tungtveiende grunner.
- (3) Søknad med dokumentasjon skal sendes til fagskolen innen tre uker etter at tilbud om studieplass er mottatt.

§ 2-8. Politiattest Paragraf flyttet til §3-7

- (1) Ved utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige eller andre sårbare grupper som del av praksis eller klinisk undervisning, er det krav om at studenten legger frem politiattest ved opptak, jf. fagskoleloven § 27 og politiregisterloven § 39. For Fagskolen i Møre og Romsdal gjelder krav til politiattest utdanning innen helse- og oppvekstfag.
- (2) Søker må legge frem politiattest innen 4 uker etter at søkeren har fått tilbud om studieplass. Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.
- (3) Fornytt vandetskontroll kan gjennomføres i løpet av studiet dersom det foreligger nye opplysninger jf. politiregisterloven § 43.
- (4) Politiattest med merknad skal legges fram for den lokale klagenemnda for fagskolen til vurdering. Den lokale klagenemnda avgjør om studenten skal utestenges fra klinisk undervisning og praksisstudier, jf. fagskoleloven § 27.
- (5) Vedtak om utestengelse kan påklages til den nasjonale klagenemnda etter reglene i kap. 5 i denne forskrifta.

§ 2-8. Ansvar for opptak

- (1) Rektor er ansvarlig for opptak og skal sørge for at opptaket til fagskoleutdanningen blir gjennomført korrekt. Rektor oppnevner en opptakskomité som består av avdelingsleder og den faglige/pedagogiske ledelsen. Komitéen skal gjennomføre det praktiske opptaket og også vurdere realkompetanse. Det er rektor som fatter endelig vedtak om opptak.
- (2) Tilbud om skoleplass blir gitt med forbehold om at studietilbudet blir iverksatt.

§ 2-9. Klage på vedtak om opptak

- (1) Vedtak om opptak gjennom Samordna opptak kan påklages til den nasjonale klagenemnda etter kap. 5 i denne forskrifta.
- (2) Vedtak om opptak på grunnlag av realkompetansevurdering og opptak på grunnlag av særskilte lokale opptakskrav, kan påklages til den lokale klagenemnda etter reglene i kap. 5 i denne forskrifta.

§ 2-11. Godskriving og fritak for emner

- (1) Studenter som kan dokumentere å ha samme, likeverdige eller tilsvarende emne ved samme eller annen institusjon kan søke om godskriving for deler av tidligere utdanning. Det blir ikke gitt

dobbel uttelling for det samme faginnholdet. Med dette menes for eksempel at et godskrevet emne kun gir uttelling på opprinnelig vitnemål. Emner som det søkes godskriving for, må omfatte samme antall studiepoeng og oppfylle de faglige krav som emnet eller emnene det søkes godskriving for.

(2) Spesielt for maritim utdanning: Det kan etter søknad gis godskriving og fritak i emner som inngår i opplæringstilbudet, dersom vedkommende tidligere har bestått sluttvurdering etter plan for skipsoffiserutdanningen i fagskolen, eller dersom vedkommende har gyldig sertifikat som skipsoffiser klasse 4 eller høyere. Det kan ikke gis fritak for emner underlagt forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk der eksaminasjonen er eldre enn 5 år når studenten ville vært ferdig med sin fagskoleutdanning, jf. forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk § 18-1.

(3) En student kan søke fritak for et eller flere emner på grunnlag av annen dokumentert relevant utdanning og kompetanse eller dokumentert realkompetanse. Fritak skal bygge på en faglig vurdering av den helhetlige kompetansen til søkeren som samlet kan gi grunnlag for fritak for deler av fagskoleutdanningen. Fritak på bakgrunn av realkompetanse må baseres på en faglig vurdering av søkerens bakgrunn fra arbeidsliv, frivillig sektor, utdanning og/eller annet, dvs. formell, ikke-formell og uformell kompetanse.

(4) Søknad om godskriving og fritak må leveres til fagskolen innen 15. september for emner i høstsemesteret og 15. januar for emner i vårsemesteret. Søknaden må inneholde dokumentasjon av omfang og innhold i emnet/kompetansen som studenten ønsker å søke godskriving eller fritak for. Nærmere bestemt:

- a. Vitnemål/karakterutskrift/realkompetansevurdering
- b. Oversikt over hvilke temaer som inngår i emnet
- c. Oversikt over læringsutbyttebeskrivelsen av emnet eller studieplan
- d. Eventuelt annen relevant dokumentasjon.

(5) Når en student får godkjent søknad om fritak av et emne, skal dette framkomme på vitnemålet med referanse til bestått emne ved samme eller annen institusjon. Vitnemålet er bare gyldig sammen med dokumentasjonen som det blir referert til.

(6) Vedtak om godskriving og fritak fattes av rektor etter innstilling fra den administrative ledelsen skal ved Fagskolen i Møre og Romsdal. Den administrative ledelsen skal støtte seg til vurdering gitt av den faglig/pedagogiske ledelsen.

(7) Vedtak om godskriving og fritak kan påklages til den lokale klagenemnda etter kap. 5 i denne forskrifta.

§ 2-12. Annullering og utestenging

(1) Hvis en student har fått fritak eller godskriving ved å benytte falske vitnemål eller andre falske dokumenter, eller ved annen uredelig opptreden, kan den lokale klagenemnda annullere fritaket eller godkjenninga.

(2) Den lokale klagenemnda kan vedta at student som har optrådt som nevnt ovenfor, kan utestenges fra all utdanning ved Fagskolen i Møre og Romsdal i inntil ett år.

(3) Vedtak etter denne bestemmelsen kan påklages til den nasjonale klagenemnda etter kap. 5 i denne forskrifta.

Kapittel 3. Skikkethet og politiattest

§ 3-1. Skikkethetsvurdering

(1) Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i framtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.

(2) Skikkethetsvurdering skal foretas løpende gjennom hele utdanningen.

§ 3-2. Fagskoleutdanninger med skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger **innen helse og oppvekst**. ~~der studenten kan utgjøre en fare jf. § 3-1. Følgende fagskoleutdanninger omfattes av skikkethetsvurdering ved Fagskolen i Møre og Romsdal, jf. fagskoleforskrifta § 27:~~

a. ~~Utdanninger innen helse og oppvekst~~

b. ~~Prosessteknikk.~~

§ 3-3. Skikkethetsnemnd

(1) Styret for Fagskolen i Møre og Romsdal skal selv oppnevne en skikkethetsnemnd. Fagskolene kan gå sammen om en felles skikkethetsnemnd.

(2) Skikkethetsnemnda skal bestå av:

- a. en faglig leder eller tilsvarende funksjon
- b. to faglærere
- c. to representanter fra praksisfeltet
- d. to studentrepresentanter
- e. en ekstern representant med juridisk embetseksamen eller master i rettsvitenskap.

(3) Medlemmene oppnevnes for tre år av gangen. Studentrepresentantene oppnevnes for ett år. Faglig leder eller tilsvarende funksjon er nemndas leder og har dobbeltstemme.

(4) Minst to tredjedeler av nemndas medlemmer skal være til stede ved saksbehandlingen.

§ 3-4. Skikkethetsansvarlig

(1) Styret oppnevner en eller flere ansatte ved institusjonen som skikkethetsansvarlige for skikkethetsvurderingen. Det kan oppnevnes stedfortreder for skikkethetsansvarlige.

(2) Skikkethetsansvarlige kan være medlem av skikkethetsnemnda.

(3) Skikkethetsansvarlige innstiller til skikkethetsnemnda.

§ 3-5. Avgjørelse av skikkethetsvurdering

(1) Vedtak om at en student ikke er skikket for utdanningen blir fattet av den lokale klagenemnda etter innstilling fra skikkethetsnemnda, jf. fagskoleforskrifta § 36.

(2) Vedtaket kan påklages til den nasjonale klagenemnda etter kap. 5 i denne forskrifta.

§ 3-6. Utestenging

(1) Den lokale klagenemnda kan vedta at en student som ikke er skikket for yrket, kan utestenges fra utdanningen i inntil fem år, jf. fagskoleloven § 26.

(2) Vedtaket kan påklages til den nasjonale klagenemnda etter kap. 5 i denne forskrifta.

§ 3-7. Politiattest (Tidligere §2-8)

(1) Ved utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige eller andre sårbare grupper som del av praksis eller klinisk undervisning, er det krav om at studenten legger frem politiattest ved opptak, jf. fagskoleloven § 27 og politiregisterloven § 39. For Fagskolen i Møre og Romsdal gjelder krav til politiattest utdanning innen helse- og oppvekstfag.

(2) Søker må legge frem politiattest innen 4 uker etter at søkeren har fått tilbud om studieplass. Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

(3) Fornyet vandelskontroll kan gjennomføres i løpet av studiet dersom det foreligger nye opplysninger jf. politiregisterloven § 43.

(4) Politiattest med merknad skal legges fram for den lokale klagenemnda for fagskolen til vurdering. Den lokale klagenemnda avgjør om studenten skal utestenges fra klinisk undervisning og praksisstudier, jf. fagskoleloven § 27.

(5) Vedtak om utestengelse kan påklages til den nasjonale klagenemnda etter reglene i kap. 5 i denne forskrifta.

Kapittel 4. Avsluttende vurdering, eksamen, og sensur

§ 4-1. Generelle bestemmelser

(1) Vurdering skal gjennomføres slik at studentens kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse blir prøvd og vurdert på upartisk og faglig betryggende måte, jf. fagskoleloven § 21.

(2) Det blir gitt en avsluttende vurdering i hvert emne. Et emne består av flere tema med arbeidskrav som er nærmere beskrevet i studieplanen.

(3) Det fremgår av studie- og emnebeskrivelsen hvilke eksamener studenten skal ta ~~underveis,~~ samt fremgangsmåten ved fastsetting av karakter, ~~herunder innbyrdes vektning av de eksamener.~~

(4) Nærmere beskrivelser av eksamensformer fremgår av studieplanene til de enkelte utdanningene.

- (5) Rektor oppnevner sensor ved eksamen, prøver, bedømmelse av oppgaver eller annet arbeid når resultatet inngår i vitnemålet eller innregnes i karakter for utdanningen.
- (6) Tid og sted for eksamen fastsettes og kunngjøres av skolen. Alle eksamenskandidater er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.
- (7) Sensur skal foreligge innen tre uker dersom ikke særlige grunner gjør at det er nødvendig å bruke lenger tid. Styret kan selv gjøre unntak for enkelteksamener og fastsette lengre frist om det ikke er mulig å skaffe tilstrekkelig med kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på tre uker.
- (8) Studenten skal varsles og få informasjon om når sensur vil foreligge i tilfelle den lovbestemte fristen ikke kan overholdes.
- (9) Studieretten faller automatisk bort når studieprogrammet eller emnet er fullført og bestått.
- (10) Krav om fremmøte til utdanninger ved Fagskolen Møre og Romsdal er spesifisert i studieplanene.
- (11) Arbeidskrav skal komme frem av studieplanen, samt hvilke vurderinger som danner grunnlag for sluttvurdering i emnet.

§ 4-2. Rett til å gå opp til eksamen

- (1) Studenten har rett til å avlegge eksamen når:
- alle arbeidskrav iht. studieplanen i hvert enkelt emne er gjennomført og godkjent
 - studenten har betalt studieavgift innen fastsatte frister
 - studenten viser gyldig legitimasjon i eksamenslokalet.
- (2) Dersom en student ikke får godkjent praksisperiode, må studenten gjennomføre ny praksisperiode for å få lov til å avlegge eksamen. Ved Fagskolen Møre og Romsdal gjelder dette for Helse- og oppvekstfag. Vedtak om ikke bestått praksisperiode kan påklages til den lokale klagenemnda etter reglene i kap. 5 i denne forskrifta.
- (3) Studenter som følger normalt studieår, blir automatisk meldt opp til eksamen. Frist for å melde seg av eksamen er tre uker før eksamensdato. ~~Dette gjelder også studenter som har meldt seg opp til ny eller utsatt eksamen. Gyldig fraværsårsak er sykdom eller sterke velferdsgrunner og de skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal leveres/være poststempelt så raskt som mulig og senest innen tre virkedager etter eksamen. Gyldig fravær regnes situasjoner der studenten er forhindret fra å møte til eksamen grunnet sykdom, sterke velferdsgrunner eller forhold som er ute av studentens kontroll. Fraværet skal dokumenteres så snart som mulig og senest innen en uke etter eksamen.~~
- (4) En student er å regne som møtt til eksamen om han eller hun:
- trekker seg etter frist for å melde seg av
 - ikke møter på oppsatt eksamen i henhold til studieprogresjonen

- c. ikke leverer svar
- d. møter på eksamen og trekker seg under eksamen.

(5) Når en student ikke fullfører studiet/emnet innen normert studietid og det i mellomtiden er gjort vesentlige endringer i studieplanen, gjelder retten til å fullføre etter den opprinnelige studieplanen i ett år etter at endringen ble gjort gjeldende.

§ 4-3. Bortvisning fra eksamen

(1) En student som opptrer svært forstyrrende eller til hinder for gjennomføringen av eksamen kan bortvises fra eksamenslokalet etter å ha fått muntlig advarsel fra eksamensansvarlig. Det er rektor som fatter vedtak om bortvisning.

(2) Vedtaket kan påklages til den lokale klagenemnden, i henhold til bestemmelsene i kapittel 5 i denne forskrifta.

§ 4-4. Fusk og plagiering

(1) Forsøk på fusk er når student forsettlig handler i strid med forskrifter og retningslinjer for eksamen og vurdering.

(2) Fusk kan være:

- a. Bruk av hjelpemidler som ikke er tillatt på eksamen, eller å ha disse tilgjengelig
- b. Å utgi KI -generert eller andres arbeid som eget
- c. Å sitere kilder uten å benytte kildehenvisning
- d. Ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper.

(3) Dersom det under eksamen oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på at han/hun vil bli rapportert. Dette gjelder også for studenter som eventuelt yter hjelp. Studenten kan da velge om han/hun vil fortsette eller avbryte eksamen.

(4) Fusk kan føre til at eksamen eller resultat av prøve, eller godkjenning av emne blir annullert, jf. denne forskrifta § 4-14 og adgangen til utestenging etter § 4-15 i denne forskrifta.

§ 4-5. For sent fremmøte til eksamen

Studenter som kommer for sent til eksamen kan nektes adgang til eksamenslokalet etter den eksamensansvarliges vurdering. Dette vil regnes som «ikke møtt», og det vil telle som ett forsøk på eksamen.

§ 4-6. Ny eksamen

(1) Dersom studenten ikke møter til eksamen, eller eksamen blir vurdert til strykkarakter (F), har studenten rett til å ta ny eksamen i emnet ved første etterfølgende eksamen.

(2) En student som har bestått «ordinær eksamen», men som ønsker å forbedre karakteren, kan melde seg opp til «ny eksamen». Studenter kan kun melde seg opp én gang for å forbedre

karakteren, og det er den beste karakteren som blir gjeldende. Det må her betales en eksamensavgift. En student som har fullført ei utdanning, har rett til å forbedre karakteren i inntil ett år etter fullført utdanning.

(3) Eksamen kan maksimalt avlegges tre ganger for hvert emne (ordinær eksamen, ny eksamen, samt én eksamen etter at studieforholdet er avsluttet). Oppmelding til eksamen etter endt studieforhold skjer direkte til fagskolen. Det er fagskolen selv som arrangerer eksamen og det må her betales en eksamensavgift.

§ 4-7. Utsatt eksamen

(1) En student som kan dokumentere gyldig fravær fra «ordinær eksamen» eller «ny eksamen», har rett til å gå opp til «utsatt eksamen». Gyldig fravær vil ikke telle som ett forsøk på eksamen.

~~(2) Som gyldig fravær regnes situasjoner der studenten er forhindret fra å møte til eksamen grunnet forhold som er ute av studentens kontroll, og som studenten ikke selv kan lastes for. Sykdom regnes for eksempel som gyldig fravær.~~

Gyldig fravær regnes situasjoner der studenten er forhindret fra å møte til eksamen grunnet sykdom, sterke velferdsgrunner eller forhold som er ute av studentens kontroll. Fraværet skal dokumenteres så snart som mulig og senest innen en uke etter eksamen.

~~(3) Dokumentasjon på gyldig fravær skal komme fra lege eller annen sakkyndig, og må fremlegges for skolen så snart det er mulig for studenten, og senest innen 5 dager etter eksamen.~~

(3) Ved rett til utsatt eksamen skal det ikke betales ny eksamensavgift.

§ 4-8. Gjennomføring av eksamen etter avbrutt studium

En student som har avbrutt ordinært studieprogram og kommer tilbake senere for å fullføre utdanningen, må inngå skriftlig avtale med fagskolen om hvilke eksamener som skal gjennomføres.

§ 4-9. Særskilt tilrettelegging av eksamen

(1) Fagskolen vil, så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegge eksamen for studenter med særskilte behov, jf. fagskoleloven § 15.

(2) Studenten må selv søke fagskolen om tilrettelegging av eksamen. Søknaden må være vedlagt erklæring fra sakkyndig instans som dokumenterer behovet for særskilt tilrettelegging. Sakkyndig instans kan for eksempel være lege, psykolog, eller logoped. Søknad skal sendes til rektor senest tre uker før eksamen. Det skal normalt søkes for hver eksamensperiode, men rektor kan gjøre unntak fra dette dersom tilretteleggingsbehovet er varig.

(3) Dersom det oppstår akutt behov for tilrettelegging, kan rektor gjøre unntak fra søknadsfristen.

(4) Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles ved det enkelte studium, eller føre til at studenten får klare fordeler over andre studenter som ikke får slik tilrettelegging. Aktuelle tilretteleggingstiltak framgår av studieplanene.

(5) Vedtak om tilrettelegging kan påklages i henhold til kapittel 5 i denne forskrifta.

§ 4-10. Rett til begrunnelse

(1) Studenten har rett til begrunnelse for karakterer. Dette omfatter i tillegg til eksamenskarakterer alle prøver, innleveringer eller annet arbeid som blir bedømt med karakter. Krav om begrunnelse må fremsettes til fagskolen innen én uke etter at karakteren er kunngjort.

(2) Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter, må krav om begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren har blitt meddelt.

(3) Studenten skal få begrunnelse innen to uker etter at kravet er mottatt. Dersom fristen ikke kan overholdes, skal studenten varsles og få informasjon om når begrunnelsen vil bli gitt.

(4) Dersom det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen skal disse være tilgjengelig for studentene etter at karakteren er fastsatt.

§ 4-11. Rett til å klage på karakterfastsetting

(1) Studenter har rett til å klage på eksamenskarakter. Klagen sendes skriftlig til fagskolen innen tre uker etter at eksamensresultatet har blitt kunngjort, eller fra det tidspunkt begrunnelse for karakterfastsetting er mottatt.

(2) I emner med løpende vurdering kan studenter klage på den avsluttende emnekarakteren. Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet karakteren er kunngjort eller fra det tidspunktet begrunnelsen for karakteren er mottatt. Klagen sendes skriftlig til fagskolen.

(3) Bedømmelse av muntlig prestasjon, praksisopplæring eller lignende som ikke kan etterprøves, kan ikke påklages.

§ 4-12. Ny sensur

(1) Ved klage på karakterfastsetting skal det gjennomføres ny sensur. Ved ny sensur benyttes én eller flere sensorer, hvorav minst én sensor må være ekstern. Det er rektor som oppnevner sensorer.

(2) Ved ny sensur skal sensor ikke få vite opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for karakteren, eller studentens begrunnelse for klagen, jf. fagskoleloven § 22.

(3) Karakter etter ny sensur er endelig og kan ikke påklages videre.

§ 4-13. Rett til å klage over formelle feil

(1) Studenten har rett til å klage over formelle feil ved eksamen, prøve eller annet arbeid som blir bedømt med karakter, når feilen kan ha hatt betydning for studentens prestasjon eller bedømmelse av denne. Klagefristen er tre uker regnet fra da studenten ble kjent med eller burde vært kjent med feilen.

(2) Klageinstans er den lokale klagenemnda, og klagen skal framsettes for fagskolen.

(3) Dersom krav om begrunnelse eller klage på karakter er fremsatt, løper fristen fra det tidspunktet studenten har mottatt slik begrunnelse eller avgjørelse fra skolen.

(4) Skolen eller den lokale klagenemnda kan bestemme om det skal foretas ny sensur eller holdes ny eksamen. I noen tilfeller vil dette medføre ny eksamen for hele klassen.

§ 4-14. Annullering av eksamen eller prøve eller lignende

(1) Den lokale klagenemnda kan annullere resultater av en eksamen eller prøve eller lignende dersom det fremkommer at studenten har benyttet falske vitnemål eller andre falske dokumenter, eller opptrådt uredelig på annen måte og dermed fått avlegge eksamen, prøve eller levere annet arbeid som blir bedømt med karakter.

(2) Den lokale klagenemnda kan annullere resultatet av eksamen, prøve eller lignende eller godkjenning av et emne dersom en student forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket eller forsettlig har forsøkt å fuske i forbindelse med eksamen, prøven eller lignende eller under gjennomføringen av emnet.

(3) Vedtak etter denne bestemmelsen kan påklages til den nasjonale klagenemnda etter reglene i kap. 5 i denne forskrifta.

§ 4-15. Utestenging

(1) Den lokale klagenemnda kan vedta at en student som har opptrådt som nevnt i § 4-14, kan utestenges fra all utdanning ved Fagskolen i Møre og Romsdal i inntil ett år. Det samme gjelder student som har medvirket til fusk, jf. fagskoleloven § 25

(2) Vedtaket kan påklages til den nasjonale klagenemnda etter kap. 5 i denne forskrifta.

§ 4-16. Klage på undervisning og studiekvalitet

(Internt anliggende – ta ut av forskrifta)

(1) Studenter kan klage på undervisning- eller studiekvalitet til fagskolestyret. Klagen skal være skriftlig og leveres til fagskolen.

(2) Fagskolen skal gjøre de undersøkelser som klagen gir grunn til. På grunnlag av de opplysninger som kommer fram gjennom disse undersøkelsene, skal fagskolen vurdere om klagen gir grunnlag for å iverksette tiltak. Fagskolen skal deretter oversende saken til fagskolestyret vedlagt klagen og sakens dokumenter. I oversendelsesbrevet skal det gjøres rede for fagskolens vurdering av klagen og skolens forslag til tiltak.

(3) Fagskolestyret kan prøve alle sider ved saken og kan pålegge fagskolen å gjennomføre de tiltak som etter fagskolestyrets vurdering er nødvendige for å rette kritikkverdige forhold. Ved denne vurderingen er fagskolestyret ikke bundet av de tiltak som fagskolen har foreslått.

§ 4-16. Studierett

(1) Studierett er en rettighet knyttet til det å være tatt opp som student ved en utdanning, eller i et emne/modul. Det gir rett til å følge undervisning og eventuell praksis, og rett til å gå opp til eksamen i samsvar med gjeldende studieplan.

(2) Studieretten er knyttet til utdanningen eller emnet på det studiestedet studenten har fått opptak til.

(3) Studierettens varighet:

- a. Ved opptak til en utdanning er studenten tildelt studierett lik normert studietid.
- b. En student som er tatt opp til en utdanning, kan etter avtale om endring få utvidet studieretten i inntil ett år ut over normert studietid.
- c. Når studieretten ved en utdanning er brukt opp etter bokstav a eller b, mister studenten automatisk alle rettigheter knyttet til det å være tatt opp som student. Studenten må søke nytt opptak for eventuelt å fullføre utdanningen.
- d. En student taper studieretten dersom vedkommende ikke betaler semesteravgift innen frist, ikke oppfyller vilkår for godkjenning av arbeidskrav/studiekrav/emneevaluering innen gitt frist, ikke møter til obligatorisk undervisning, har brukt opp alle forsøkene i en eksamen, eller har hatt praksisperiode uten godkjent resultat, og dermed blir stoppet av progresjonskrav. For å kunne fortsette utdanningen må en student som har tapt studieretten, søke opptak på ordinært vis via Samordna opptak.
- e. Vedtak om tap av studierett skal varsles, jf. forvaltningsloven. Ved tap av rettigheter har studenten klagerett. Bestemmelser om klage på vedtak om tap av rettigheter, er gitt i kapittel 5 i denne forskriften.

§ 4-17. Studieprogresjon

Krav til progresjon kommer frem i den enkelte studieplan

§ 4-18 Vurderingsuttrykk og karakterbeskrivelse

Fagskolen Møre og Romsdal bruker disse vurderingsuttrykkene jf. Fagskoleforskriften §40.

Hvilken vurderingsform som blir brukt i de enkelte emner og studier, skal komme frem av studieplanen.

Karakterbeskrivelse

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriteriene
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget gode vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon, med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Vurderingsuttrykkene bestått/ ikke bestått

For å bestå et arbeidskrav og/eller eksamen må alle tema som studenten testes i være bestått. For å bestå et emne eller et tema må studentens prestasjon tilfredsstillende minimumskravene i vurderingsuttrykkene.

Bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at studenten har faglig kunnskap innen hele emnet, og god kunnskap innen de mest sentrale områdene. Kravet om bred kunnskap i emnet betyr at det ikke kan være store kunnskapshull i deler av emnet. Manglende eller utilfredsstillende besvarelse av enkelte oppgaver kan derfor ikke kompenseres ved svært god besvarelse av andre. Oppgavene kan likevel vektet ulikt under vurderingen, avhengig av hvor sentrale de er for emnet.

Ikke bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at studenten har manglende kunnskap innen sentrale områder som inngår i emnet. Studenten har ikke tilstrekkelig faglig kunnskap, ferdigheter eller generell kompetanse til å kunne anvende det oppnådde læringsutbyttet fra emnet på en selvstendig måte.

Kapittel 5. Klagebehandling

§ 5-1. Klage på karakterer

Klage på karakter og klage på formelle feil ved eksamen skal følge reglene i kapittel 4 i denne forskrift.

§ 5-2. Klage på andre enkeltvedtak etter forskrift om opptak, eksamen og sensur

(1) Studenter kan klage på følgende vedtak etter denne forskrifta:

- a. Vedtak om opptak gjennom Samordna opptak, jf. § 2-9
- b. Opptak på grunnlag av realkompetansevurdering § 2-3
- c. Vedtak om godkjenning av tidligere godkjent utdanning og fritak for emner, jf. § 2-11
- d. Vedtak om ikke bestått praksisperiode, jf. § 4-2 nr 2.
- e. Vedtak i sak om dispensasjon fra antall eksamensforsøk, jf. § 4-2 nr 5.
- f. Vedtak om bortvisning fra eksamen, jf. § 4-3
- g. Vedtak om tilrettelegging av eksamen, jf. § 4-9.

- h. Vedtak om annullering av eksamen, prøver og godkjenning av emner som følge av studentens eget forhold og vedtak om utestenging, jf. § 4-14 og § 4-15.
- i. Vedtak om annullering av godkjenning av tidligere utdanning eller fritak for emner og vedtak om utestenging, jf. § 2-12.
- j. Vedtak om at en student ikke er skikket for utdanning og vedtak om om utestengelse fra utdanningen, jf. § 3-3 og § 3-4
- k. Vedtak om utestengelse fra praksisundervisning på grunn av merknader i politiattest, jf. § 2-8 nr 4.
- l. Vedtak om tapt studierett jf. § 4-16 d

(2) Den lokale klagenemnda for fagskolen i Møre og Romsdal er klageinstans for vedtak som nevnt i pkt. b–g, l.

(3) Den nasjonale klagenemnda for fagskolen er klageinstans for vedtak som nevnt i pkt. a, h–k.

§ 5-3. Klagefrist og fremgangsmåte ved klage

(1) Klagefristen er tre uker regnet fra den dagen studenten fikk underretning om vedtaket.

(2) Klagen skal være begrunnet, og fremsettes skriftlig for den fagskolen som har fattet vedtaket det klages på.

(3) Klage som er fremsatt etter utløpet av klagefristen skal avvises. Klagen skal likevel behandles når vilkårene i forvaltningsloven § 31 er oppfylt.

(4) Fagskolen skal informere studenten om klageadgang, klagefrist, klageinstans og om fremgangsmåten ved klage og retten til innsyn i saksdokumentene, informasjonen skal gis i vedtaket.

(5) Studenter som ønsker det skal få bistand fra fagskolen til å klage.

§ 5-4. Fagskolens behandling av klage

(1) Når fagskolen mottar en klage, skal studenten informeres om at klagen er mottatt og om videre saksgang.

(2) Fagskolen skal gjøre de undersøkelser som klagen gir grunn til. Fagskolen kan ta klagen til følge dersom det er rettslig grunnlag for det.

(3) Fagskolen kan ikke endre vedtaket til skade for den som klager. Dersom klagen ikke tas til følge, skal fagskolen sende saken til den lokale klagenemnda med alle sakens dokumenter. I oversendelsen skal fagskolen redegjøre for sin vurdering av klagen og begrunne hvorfor klagen ikke blir tatt til følge. Klager skal ha kopi av oversendelsesbrevet og dokumentene i saken.

(4) Fagskolen skal behandle saken så raskt som mulig.

(5) For klage på formelle feil ved eksamen, gjelder reglene i fagskoleloven § 23 fjerde ledd. om omgjøring i § 4-13.

(6) For klage på opptak gjennom samordna opptak, skal rektor vurdere klagegrunnlaget. Rektor kan ta klagen til følge. Dersom rektor ikke tar klagen til følge, skal rektor sende saken til den nasjonale klagenemnda til endelig avgjørelse i samsvar med § 5-7 i denne forskrifta.

§ 5-5. Den lokale klagenemndens behandling av klage

(1) Klagenemnda har ansvar for at saken er forsvarlig opplyst før det blir gjort endelig vedtak. Klagenemnda kan be fagskolen og den som klager om å fremskaffe flere opplysninger.

(2) Klagenemnda kan stadfeste vedtaket. Dersom klagenemnda tar klagen til følge, kan nemnda endre vedtaket eller oppheve det og sende saken tilbake til fagskolen til ny behandling.

~~(3) For klage på formelle feil gjelder reglene om omgjøring i § 4-13.~~

(4) Den lokale klagenemndas vedtak er endelig og kan ikke påklages videre.

§ 5-6. Behandling av klage når Nasjonal klagenemnd for fagskolen er klageinstans

~~(1) Klagen skal fremsettes for den lokale klagenemnda. Klagen sendes til fylkesutdanningssjefen i Møre og Romsdal.~~

(2) Den lokale klagenemnda skal behandle saken i samsvar med § 5-5 i denne forskrifta.

(3) Dersom klagenemnda ikke tar klagen til følge, skal klagen sendes til Nasjonal klagenemnd ved sekretariatet. Sammen med klagen oversendes alle saksdokumentene og møtebok for klagenemndas vurdering av klagen. Klager skal ha kopi av alle dokumentene.

§ 5-7. Habilitet

(1) For medlemmene i den lokale klagenemnda gjelder reglene om habilitet i forvaltningslova § 6.

(2) Dersom det foreligger forhold som kan medføre inhabilitet, må medlemmet melde fra om dette til sekretariatet snarest råd slik at det blir mulig å kalle inn varamedlem.

(3) Spørsmål om habilitet avgjøres av klagenemnda i møte.

Kapittel 6. Ikrafttredelse

§ 6-1. Ikrafttredelse

(1) Forskrifta trer i kraft fra vedtakstidspunktet.

(2) Fra samme dato oppheves forskrift 13. februar 2020 nr. 179 om opptak, eksamen og sensur for Fagskolen i Møre og Romsdal.